

22. ročník veletrhu zahájen za přítomnosti vzácných hostů

„Je mnoho věcí, bez kterých si nedovedu představit svůj život. Mezi ty, bez kterých si skutečně svůj život představit nedovedu, patří právě kniha,“ přiznal v úvodním projevu při zahájení letošního Světa knihy Praha, ministr kultury České republiky Daniel Herman.

Ještě před tím ovšem moderátor, herec Saša Rašilov, přivedl na pódium duo Neotrad, které přítomné okouzilo trochou sugestivní severské hudby. Ne náhodou. Právě skandinávské země tedy pětice Dánsko, Finsko, Island, Norsko a Švédsko je letošním čestným hostem veletrhu. Ministr kul-

tury Dánského království Bertel Haarder ve svém hluboce osobním proslovu vzpomněl na svou první cestu do naší země, když v roce 1969 přijel navštívit hrob Jana Palacha. V dánsko-českých souvislostech připomněl legendární dánskou královnu Dagmar, dceru českého krále Přemysla Otaka-

ra I., dále astronoma Tychona de Brahe a vzdal i hold myšlenkám Václava Havla. Zdůraznil, že „není lepšího způsobu jak se poznat, než číst si knihy jedněch o těch druhých.“ Byť jméno islandského spisovatele Sjóna znamená v překladu přelud, pohovořil autor zcela konkrétně o nikdy nekončící žízni po příbězích z blízka i z daleka. „Velmi rádi slyšíme o tom,“ uvedl, „že lidé někde jinde prožívají stejné věci jako my ale jiným způsobem. A v tom tkví kouzlo literatury.“

Zahájení veletrhu se stalo také okamžikem vyvrcholení kampaně Kniha ti sluší, pořádané Svazem českých knihkupců a nakladatelů. Jeho předseda Martin Vopěnka předal na jevišti šeky zástupcům nadace Leontýnka a Nadačního fondu Českého rozhlasu Světluška, kterými byli Barbara Hucková, Jiří Jeřábek a nevidomý spisovatel a publicista Ilja Kučera ml.

Ředitelka Světa knihy Dana Kalinová pak v upřímném osobním projevu uvítala všechny hosty letošního ročníku, poděkovala všem, kdo se na jeho přípravách podíleli, a společně s ministry Bertelem Haarderem a Danielem Hermanem 22. ročník Světa knihy Praha otevřela. IK

Dánský (vlevo) a český ministr kultury při slavnostním přestřižení pásky

Nová hvězda na finském literárním nebi

Nejnovější hvězdou severské literatury je finská spisovatelka KATJA KETTU, jejíž román Porodní bába oslovil i české čtenáře. Setkání s touto autorkou i následný křest audioknihy si nenechalo ujít mnoho návštěvníků veletrhu.

Naplněný Literární sál pohltila Katja Kettu svou živelností, kterou vtiskla i do své knihy **Porodní bába**, o níž byla především řeč. Děj románu je situován do roku 1944, do doby tzv. laponské války. „Proč jsem si vybrala tohle téma? Protože mě zajímalo, jak se lidé mohou změnit v krizové situaci. Zachovali bychom se dnes jinak, než jak se zachovali hrdinové mé knížky? Jak vůbec žili lidé, kteří nevěděli, co bude zítra, jak se vůbec mohli v takové době zamilovat?“ A proč Katja jako svou hlavní hrdinku zvolila právě porodní bábu? „Porodní bába byla zvlášť v severním Finsku velmi důležitá. Musíme si uvědomit, že lékařská péče nebyla příliš dostupná, takže právě ona bývala často jediným člověkem, který ovládal léčitelsví, bylinkářství, dokázala lidem pomoci. Zároveň bylo její povolání spojeno s určitým sexuálníím tabu, takže se jí lidé i báli. Byla to kontroverzní postava,“ vysvětlila. Překladatelka Jitka Hanušová, jež román Porodní bába přeložila do češtiny, přiznala, že překlad Porodní báby byl z mnoha důvodů překladatelským oříškem. „Katja má svérázný au-

torský styl. Bylo třeba vyrovnat se s rozsáhlým, stylisticky rozrůzněným rejstříkem slov. Právě ta bohatost mě ale na jejích textech baví a obzvlášť pak autorská invence, kdy vytváří i vlastní slova, což mi jako překladatelce poskytuje také jistou kreativní volnost.“ Katja Kettu představila i svou další knihu, která se chystá k českému vydání, a sice sbírku povídek Sběratel dýmek. Máme se tedy na co těšit. JM

Cena Jiřího Ortena udělena

Letošní 29. ročník Ceny Jiřího Ortena zná svou vítězku – stala se jí SÁRA VYBÍRALOVÁ za povídkovou prvotinu s názvem Spoušť.

Vítězku vybrala odborná porota ve složení: literární teoretička a redaktorka Blanka Činátlová, šéfredaktor nakladatelství Odeon Jindřich Jůzl, básník, publicista a překladatel Radek Malý, básnířka, redaktorka a kritička Olga Stehlíková, spisovatel a redaktor Miloš Urban. V nominaci byly autorky: básnířka Zuzana Lazarová za sbírku Železná košile, Helena Černohorská za lyrický příběh O trudném konci Marie Večeřové a korunního prince Rudolfa a dále Sára Vybíralová za povídkový soubor Spoušť. Vítězné dílo porota ocenila za „suverénní a originální vyprávěčský typ, jenž překračuje hranice současné české prózy“. „Myslím, že povídky v mé knize Spoušť poji nejvíc ze všeho téma solitérství, které může být bolestivé i opojné a kterého se těžko vzdává. Baví mě vžívat se,“ řekla ke své knize sama vítězná autorka. JM

KNIHKUPECKÝ ŽEBŘÍČEK ČILI INFORMACE PŘÍMO OD ZDROJE

Jako každoročně byla i tentokrát v rámci Světa knihy Praha vyhodnocena nejaktivnější knihkupectví, která pravidelně poskytují informace o prodejích titulů pro sestavování knihkupeckého žebříčku.

Akci pořádá Svaz českých knihkupců a nakladatelů. Jako první se umístilo **Knihkupectví Otava Jihlava**, na druhém místě **Kosmas Kolín**, na třetím **Knihy Trávníček Praha**. Čtvrté je **Knihkupectví Daniel Benešov** a páté pak **Knihkupectví Kosmas Plzeň**.

Od 1. 6. chce SČKN zvýšit reprezentativnost žebříčku a zavádí nový systém hlášení a sběru dat. Knihkupec ohlásí 100 nejprodávanějších položek za uplynulý týden a žebříček, který funguje na principu statistického vzorku, bude mnohem lépe kopírovat skutečnost. –ik–

SEVEŘANÉ POD JEDNOU KNIŽNÍ STŘECHOU

Stánek čestného hosta letošního veletrhu – severských zemí – nemůžete přehlédnout. Je netradiční. Ostatně taková je i celá severská literatura, netradiční a nepřehlédnutelná.

Neobvyklé bylo i samotné slavnostní otevření severské expozice, v němž si údajný zástupce islandské literatury stěžoval, že autoři této země byli opomenuti. Z míry vyvedení diváci pochopili scénku až ve chvíli, kdy se v dialogu „samozvaného hosta a moderátora“ začaly objevovat názvy oblíbených severských knih i jména známých autorů. Od této chvíle bylo jasné, že na stánku čestného hosta nebude nouze o překvapení. Po úvodní scéně dostal slavnostní program tradiční ráz. Pod taktovkou moderátora Lukáše Hejlíka se návštěvníkům představili zástupci jednotlivých zemí, které se na veletrhu pod společnou hlavičkou „#ReadNordic“ sešly, tedy Švédsko, Norsko, Dánsko, Finsko a Island. „Severské země jsou malé, ale dohromady jsme velcí,“ uvedl ve svém projevu dánský ministr kultury Bertel Haarder. „Jsem zvyklý mezi sebou cestovat, číst vzájemně své knihy v originále, rozumíme si, známe se. I autoři takto migrují, a je tedy logické, že naši literaturu prezentujeme společně.“ Podobně hovořila i finská velvyslankyně v ČR Helena Tuuri. „Opravdu nás mnohé spojuje a společný status byl velmi dobrý nápad,“ řekla a dodala, že je potěšena zájmem,

s jakým se finská literatura u českých čtenářů setkává. Velvyslankyně Švédska, země slavné Astrid Lindgrenové, paní Annika Jagander, připomněla význam ženských autorek i hrdinek. Bohatý program na stánku, který čítá besedy, čtení, program pro děti i pro dospělé, pak shrnula norská velvyslankyně, paní Siri Ellen Sletner. „Bude tu přečteno a prodáno několik výjimečných knih. Myslím, že je na co se těšit. Rádi vás u nás uvidíme.“ Následně se divákům představili studenti Fakulty architektury ČVUT v Praze, kteří se podíleli na atraktivním vzhledu stánku. „Ceníme si, že jsme byli pro tvorbu této expozice osloveni. Pro naše studenty je důležité, když mohou pracovat na reálných projektech,“ uvedl děkan fakulty Ladislav Lábus. Stánek zdobený velkými knihami je opravdu zdařilý, dýchá z něj nejen literatura, ale sama severská kultura. Závěrem slavnostního otevření stánku se návštěvníkům představili i někteří oblíbení autoři jako Katja Kettu, Siri Petersenová a další. Na otázku, proč číst severskou literaturu, všichni shodně odpovídali, že je v ní silný příběh, divoká příroda i humor. Protože je dobrá a zajímavá. JM

Život po životě Árona z Hůrky

Dánská eskymoložka **Kirsten Thisted** a překladatel **Zdeněk Lyčka** představili ve čtvrtek odpoledne nové české vydání sbírky inuitských příběhů O Igmarasussukovi, který jedl své ženy. Českému čtenáři se tak otevírá tajemný svět grónských legend zaznamenaných a svébytně ilustrovaných **Áronem z Kangequ** čili Áronem z Hůrky (1822–1869). Překlad do nového jazykového prostředí přinesl starým bájím nový život jakýsi „život po životě Árona z Hůrky“, jak uvedla Kirsten Thisted. Ona sama převedla původní texty z grónštiny do dánštiny, kde s nimi, samozřejmě se základními znalostmi grónštiny, pracoval Zdeněk Lyčka. Prozradil, že grónština, kterou v současnosti ovládá 40–50 tisíc lidí, je velmi složitým jazykem. „Jedná se polysyntetický jazyk a maďarština nebo finština jsou proti němu procházkou růžovou zahradou. Kupříkladu nejdelší grónské slovo čítá asi sto hlásek,“ poučil přítomné diváky. Ilustrace ke knize chronologicky zachycující auto-

rův vývoj od naivních bezperspektivních obrázků k vyzrálému kreslíři lze zhlédnout i na samostatné výstavě v Českém centru Praha, v Rytířské ulici, jež byla zahájena souběžně se Světem knihy. ik

E-knihy v akademickém světě

Rozech elektronických knih zasáhl i akademickou půdu a univerzitní knihovny je nabízejí studentům ve stále větším měřítku.

Nový trend v akademické literatuře představili návštěvníkům veletrhu **VÍT KROBOT** z nakladatelství Karolinum a **RADKA SYROVÁ** z Knihovny Jana Palacha. Nejprve je seznámili s procesem, jak elektronická kniha s odborným textem vzniká, a poté, jak dochází k její distribuci, ať už na prodejní trh nebo do knihoven. Jedním z témat byla také cena vzhledem ke knihám tištěným. „*Inspirovali jsme se u zahraničních partnerů a cena e-knihy je stanovena na 70 % ceny knihy tištěné,*“ vysvětloval Vít Krobot. Stoupá poptávka knihoven, které by rády šly s dobou a svým čtenářům nabídly komfort elektronických knih. „*Našími klienty jsou například univerzita v Ostravě, Akademie věd, knihovna v Hradci Krá-*

lové a další,“ vypočítával Vít Krobot. „*Dříve jsme půjčovali i tablety a čtečky, ale dnes už to není ani třeba, protože čtenáři je již většinou vlastní a jsou na e-knihy zvyklí. Na nás je vyhovět jejich poptávce,*“ popsala situaci v knihovnictví Radka Syrová. Čtenáři si mohou e-knihu číst online nebo si ji půjčit tzv. off-line, tedy stáhnout ji do svého zařízení na dobu 1–14 dní. „*Výhody e-knih pro studenty jsou nesporné. Jsou snadno dostupné, je možné v nich jednoduše vyhledávat, dělat si poznámky a nezabírají místo,*“ vypočítával Vít Krobot. Všichni zúčastnění se závěrem shodli, že počet čtenářů e-knih, a to nejen na akademické půdě, rychle poroste.

JM

Fantastické české autorky

Úvodní odpoledne veletrhu patřilo v zaplněném Sále fantasy & sci-fi českým spisovatelkám. Sešla se zde sestava předních autorek, zastupujících snad všechny sub žánry fantasy a sci-fi. V besedě moderované Jiřím W. Procházkou vystoupila **Vilma Kadlečková**, **Františka Vrbenská**, **Hanina Veselá**, **Petra Neomillnerová** a **Julie Nováková**.

Příznivci zmíněných autorek se již brzy mají na co těšit. Vilma Kadlečková zápasí s dopsáním pátého dílu své sagy Mycelium, Julie Nováková chystá další space operu (tentokrát z naší sluneční soustavy) a dočkáme se i pokračování cyklu Magnólie, s podtitulem Krev teče vždy červená. Její autorkou je Hanina Veselá.

Nejen o svých plánech však hovořily pozvané spisovatelky. Letošní Svět knihy Praha přivítá i významné zahraniční spisovatele žánrů sci-fi a fantasy, v čele s Dmitrym Glukhovským a Williamem Kingem. Proč je vlastně tato literatura tolik žádaná čtenáři? „*Díla na pomezí reálného světa a fantastiky jsou atraktivní,*“ vysvětlovala Vilma Kadlečková, „*každý se dnes dívá na Hru o trůny a přitom fantastikou opovrhují.*“ I sama autorka se snaží o prolnutí skutečného světa do své tvorby, a to především biologie. Není v podobné tvorbě osamocena, pozici na české literární scéně si vydobyla Julie Nováková svými romány a povídkami okouřenými mixem sci-fi, detektivky a exaktní astrofyziky.

Sestava pěti ženských autorek přirozeně sváděla k srovnávání rozdílného přístupu obou pohlaví k spisovatelskému řemeslu. Autorky však příliš rozdílu nenašly. „*Ženské a mužské psaní je klišé. I muž dokáže napsat procítěný vztahový román, dobrým příkladem je McCartyho Cesta,*“ uvedla na toto téma Petra Neomillnerová. Na jednom se však spisovatelky shodly. Ženy dokáží lépe zachytit detaily, které se mužům zdají nepodstatné. Mnohdy to dokonce vede ke sporům mezi ženou spisovatelkou a mužem editorem. Obě pohlaví však při tvorbě mohou i úspěšně spolupracovat. Dokazuje to například kniha Mrtvá šelma autorské dvojice Kláry Smolické a Jiřího W. Procházků.

Pokud litujete, že jste tuto besedu neviděli, budete mít během veletrhu Svět knihy ještě několik možností se s těmito autorkami setkat. Vilma Kadlečková představí v pátek od osmnácti hodin poslední díl své sagy Mycelium. Hanina Veselá se o Asterionském univerzu rozpovídá v neděli krátce po poledni. A Františka Vrbenskou můžete potkat alespoň na jedné besedě každý den veletrhu. Všechny pořady proběhnou v Sále fantasy & sci-fi.

OŠ

Česká televize na veletrhu ve znamení desítek

Pokud ještě sdílíte názor, že televizní vysílání likviduje literaturu a zabíjí čtení, je na čase si ho poopravit. Alespoň v případě České televize. Ta si naopak knížek hledí, a to nejenom ve svém vysílání. Vydavatelství Edice ČT letos oslavuje 10. výročí své existence. Za tu dobu vydalo více než 250 knižních titulů zahrnujících škálu od faktografické literatury přes populárně naučnou až po literaturu pro děti. A jen v letošním roce se chystá vydat 43 nových knižních titulů.

Právě v duchu oslavy desátých narozenin Edice ČT se neslo otevření veletržního stánku ČT, které moderoval Václav Žmolík a jehož se zúčastnil obchodní ředitel televize Hynek Chudárek. Mezi milými čestnými hosty byli autoři stojící za dvěma knihami. Jednak knihy Z třinácté do čtrnácté komnaty vzniklé k dalšímu 10. výročí, tentokrát pořadu 13. komnata. Tak dlouho se totiž tento pořad pátek co pátek objevuje na programu ČT 1. Přítomna byla jeho moderátorka Iveta Toušlová, stejně jako kreativní producentka Alena Müllerová. Druhým knižním počinem, který otevíral stánek ČT, pak byl Hydepark Civilizace, knižní záznam rozhovorů Daniela Stacha s významnými světovými osobnostmi vědy.

A co nového dělá Česká televize pro knižní kulturu kromě vydávání knih? Před dvěma měsíci se na obrazovkách programu ČT art objevil zbrusu nový týdeník ASAP o veškerém dění kolem knih. Kdo by čekal usedlý magazín ve stylu „kniha a vy“, bude zklamán. Autorský tým ve složení Jiří Podzimek, Kristýna Večeřová a Bohdan Bláhovec se z knižního pořadu na obrazovce pokouší udělat záležitost, „o které se mluví“. Ostatně, reportáže do ASAPu se budou pořizovat i zde na veletrhu. Prostě Česká televize a knížky, to k sobě docela dobře jde.

RaŠ

Iveta Toušlová společně s Hynkem Chudárkem

Amerika země přistěhovalců

...právě na toto téma proběhla ve čtvrtek večer debata mezi zajímavými osobnostmi politického i společenského života – Jiřinou Rybářkovou, Jaroslavem Opatrným, Martinem C. Putnou, Jiřím Pehe a Alexandrem Vondrou, který diskusi vedl.

„Společným jmenovatelem všech zde přítomných osobností je Amerika a profesní i osobní vztah k ní,“ vysvětlil Alexandr Vondra a odstartoval debatu pohledem do historie. „Amerika byla a je zemí přistěhovalců. Všichni její obyvatelé mají kořeny v jiné zemi. V čem to Ameriku ovlivnilo?“ vznesl první dotaz. „Z bible bychom pro počátky Ameriky mohli vybrat knihu Exodus, protože první osadníci odcházeli ze svých zemí z náboženských důvodů. Museli překročit oceán, aby našli svou zemi zaslíbenou,“ řekl Martin C. Putna. Jaroslav Opatrný dodal, že okolo osidlování Ameriky se vžilo několik mýtů, a sice že indiáni byli původním obyvatelstvem a že to byli kolonisté, kdo je chtěl vymýtit. „I indiáni byli přistěhovalci, i oni do Ameriky přivandrovali,“ vysvětloval. „Mýty tvrdí, že Španělé a Angličané indiány likvidovali, ale tak to nebylo. Proč by to dělali? Právě indiáni jim dodávali potraviny a jiné komodity a oni na nich byli závislí. Proč tedy indiáni zmizeli? Jako jeden z důvodů jsou uváděny nemoci, které Evropané do Ameriky za-

vlekli a indiáni na ně nebyli připraveni.“ O Americe jako zemi, která je k přistěhovalcům vstřícná, se rozpovídala Jiřina Rybářková, která do ní emigrovala v roce 1969. „Na mě to tam zapůsobilo velice vstřícně. Pořád se nás všichni ptali, jakou řeč mluvíme, a hned začali jevit zájem o to, odkud jsme přišli. Za své kořeny se tam totiž nikdo nestydí. Všichni odněkud přišli.“ Z politického hlediska se na Ameriku jako zem přistěhovalců díval Jiří Pehe. „Amerika byla založena na úplně jiných hodnotách než evropská občanská společnost. Oni si vydobývali svůj prostor zezdola, sami si vytvářeli stát a brali za něj zodpovědnost. I proto se na vlastenectví dívají jinak než my.“ Následně se diskuse stočila do současnosti, jak Ameriku přistěhovalci ovlivnili v posledních letech. „Na Americe je úžasné, že má v sobě zakódovanou

schopnost měnit se a přetvářet se. Je tam obrovská otevřenost ke změně a skutečně k ní dochází. V 60. a 70. letech prošla Amerika velkým vývojem v rasovém hnutí, deset až patnáct procent manželství je mezirasových a současná společnost je vytvářena i tímto způsobem, což zemi hodně ovlivňuje,“ dodal Jiří Pehe. Došlo samozřejmě i na téma prezidentských voleb, které aktuálně hýbe Amerikou. „V posledních dnech, kdy boduje Donald Trump, mám o Ameriku obavy,“ glosoval situaci Martin C. Putna. V další diskusi došlo na přistěhovaleckou vlnu, která zaplavila Evropu, na porovnání postoje Německa a Ameriky k imigrantům i na další zajímavá témata. Všichni diskutující se shodli na tom, že Amerika má v otázce přistěhovalectví skutečně velké zkušenosti a může tak být pro Evropu v mnoha ohledech inspirací.

JM

SLOVNÍK ROKU 2016

WWW.JTPunion.org

Slavnostní vyhlášení výsledků a předání cen
23. ročníku soutěže,
pořádané Jednotou tlumočníků a překladatelů.

Dnes 13. 5. 2016 ve 14.00 / Literární sál (pravé křídlo)

Účinkují: Amalaine Diabová, Babrora Stejskalová, Jana Hašková, laureáti a další.

Všechny slovníky a encyklopedie, přihlášené do soutěže, jsou vystaveny v expozici **Slovník Roku** ve foyer levého křídla.

INZERCE

INTERLINGVA - jazyk budoucnosti

Motto: „Je dobré mít jeden jazyk se kterým se domluvíme, ale nemělo by to být na úkor jedinečnosti jiných jazyků“ Umberto Eco - rok 2000

Interlingva je jazyk pro komunikaci založený na latině, románských jazycích a angličtině. Gramatika je pravidelná a velmi jednoduchá. Je srozumitelná již na první pohled třetině populace Země. Studium interlingvy rozšiřujete i své znalosti dalších jazyků.

www.interlingua.com , www.interlingva.cz
email: info@interlingua.cz

INTERLINGUA - le lingua de futuro

Motto: „Il es ben haber un lingua con que nos pote comunicar, sed illo non deberea esser a costo del unitate del altere linguas“ Umberto Eco - anno 2000

Interlingua es le lingua pro communication basate super latin, romane linguas e anglese. Grammatica es regulare e multo simple. Il es comprehensibile jam a prime vista pro tertio de homines de Terra. Per studio del interlingua vos augmenta vostre sapientias de altere linguas.

www.interlingua.com , www.interlingva.cz
email: info@interlingua.cz

Ruští agenti zblízka

Ve čtvrtek odpoledne proběhla beseda s redaktorem týdeníku Respekt, investigativním novinářem **ONDŘEJEM KUNDROU** o jeho nedávno vydané knize Putinovi agenti. „Každý, koho zajímá, co se děje kolem něj, kdo chce, aby mohl žít v otevřené a svobodné společnosti, dělat to co dělá, co ho baví – je adresát této knihy,“ upřesnil Ondřej Kundra. „Cílem bylo popsat a otevřít debatu na téma aktivit, vlivů a schopností ruských tajných služeb a dezinformačních webů na dění v České republice, ve střední Evropě a Evropské unii. O Putinovi je knížek celkem hodně, některé z nich považuji za velmi kvalitní, ale o ruských tajných službách a jejich současných aktivitách je i na západoevropském trhu knih poměrně málo. A tohle je můj příspěvek do tohoto rybníka.“

Ceny vydavatelství Mladá fronta

Ve čtvrtek odpoledne byly na veletrhu rozdány v sedmi kategoriích Výroční ceny Mladé fronty za rok 2015. Oceněnými se stali:

- Původní česká próza – **Iva Pekárková:**
- **Pečená zebra**
- Překlad – **Denis Molčanov** za knihu **Mo Jen: Země alkoholu**
- Výtvarný počín – **Lubomír Kupčík** za ilustrace ke knize **Vladimíra Sochy: Neznámí dinosauři**
- Dětská literatura – **Ester Stará**
- **Milan Starý: Pověš mi to**
- Ediční počín – **Václav Vokolek** za sedm svazků knižní série **Neznámé Čechy**
- Literární cena Arnošta Lustiga – **Juraj Herz** a **Jan Drbohlav** za knihu **Autopsie (pitva režiséra)**
- Nejprodávanější kniha roku 2015 – **Sylvia Lauerova: Sexy strategie**

Vyšehrad udělil výroční ceny

Nakladatelství Vyšehrad tradičně uděluje na veletrhu své výroční ceny. Nejinak tomu bylo i letos. „Oceněné knihy a autory vybírá naše ediční rada z knih, které jsme vydali v minulém roce. Rozhoduje jejich kvalita a prodej,“ řekl na úvod slavnostního vyhlášení ředitel nakladatelství Vyšehrad Pravomil Novák. Diplomů si z letošního, již 22. předávání výročních cen, odnesli literární historik **Martin C. Putna** za původní práci **Obrazy z kulturních dějin ruské religiozity**, etnografka **Eva Večeřková** za původní dílo **Obyčeje a slavnosti v české lidové kultuře**, anglistka **Vlasta Hesounová** za překlad knihy Christophera Hogwooda **Georg Friedrich Händel** a **Tomáš Nedoma** za grafické zpracování životopisu přemyslovské princezny **Svatá Anežka Česká** z pera historičky umění Heleny Soukupové.

red

22nd Book World Opening Attended by Distinguished Guests

"There are many things without which my life would be unimaginable. Some of the most important ones are books," the Czech minister of culture Daniel Herman confessed during the 2016 Book World Prague opening ceremony.

Before his address, the host of the event – actor Saša Rašilov – introduced the Neotrad duo, which enchanted the guest with some atmospheric Nordic music. This was far from accidental, as the five Scandinavian countries – Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden – are this year's guests of honour at the book fair. Denmark's minister of culture Bertel Haarder

used his deeply personal address to recall his very first trip to Czechoslovakia in 1969, when he visited Jan Palach's grave. Talking about Danish-Czech connections, he also mentioned the legendary Danish queen Dagmar, daughter of the Czech king Přemysl Ottokar I, the astronomer Tycho Brahe, and paid tribute to Václav Havel's thinking. He emphasised that „there

is hardly a better way of getting to know each other than reading books by ones about the others". Although the name of the Icelandic writer Sjórn can be translated as „an illusion", the author offered a very hands-on account of the never-ending thirst for stories from both close and afar. „We like to hear," he said, „that people elsewhere experience things just like us, only in a different way. That is where literature draws its charm from."

The fair's opening also marked the peak of the A Book Becomes You campaign organised by the Association of Czech Booksellers and Publishers. Its chairman Martin Vopěnka presented cheques to representatives of the Leontýnka Foundation and the Czech Radio's Světluška Endowment Fund – Barbara Hucková, Jiří Jeřábek and the blind writer and journalist Ilja Kučera Jr.

Book World director Dana Kalinová then used her sincere and personal address to welcome all the guests of the current book fair and to thank all those who participated in its organisation, and declared the 22nd Book World Prague officially opened together with the ministers Bertel Haarder and Daniel Herman. IK

Danish (left) and Czech minister of culture during the opening ceremony.

A New Star on the Finnish Literary Sky

The brand new star of Nordic literature is the Finnish writer KATJA KETTU, whose novel *The Midwife* can now also be appreciated by Czech readers. A meeting with the author, followed by launch of a new audiobook, was attended by many book fair visitors.

The packed Literary Theatre was swept by Katja Ketu's liveliness, which is also reflected in her book *The Midwife*, the focus of much of the discussion. The novel is set in the year 1944, the time of the so-called Japanese war. "Why have I chosen this topic? Because I was interested in how people can change in a crisis situation. Would we today behave much differently from the way the protagonists of my book have? What were the lives of those people like? People who did not know what tomorrow would bring...how could they even fall in love?" And why did Katja select a midwife as her main protagonist? "Midwives were very important especially in northern Finland. We must realise that healthcare was not very accessible, which often made her the only person who knew how to heal, how to use herbs, the only person who could help people. At the same time her profession was connected with a sort of a sexual taboo, which meant some people were even afraid of her. She was a controversial character," the author explained. The translator of the novel into Czech Jitka Hanušová admit-

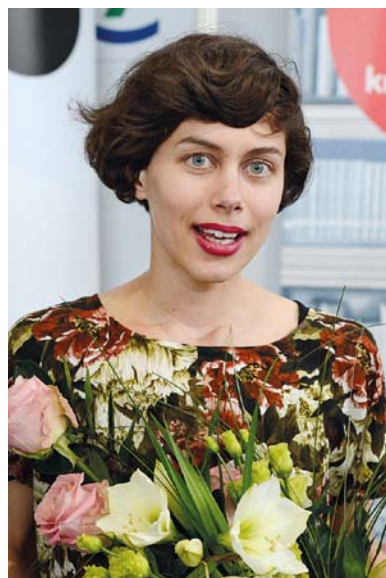

ted that the work was often quite complicated. "Katja has a very specific writing style. I had to come to terms with an extensive and stylistically very varied range of words. But it is this abundance which also makes me enjoy her texts – also her writer's invention, with which she invents her own words which in turn gives me, the translator, certain creative freedom." Katja Ketu also introduced her new book which she hopes to publish in Czech – *The Pipe Collector*. We seem to have much to look forward to. JM

Jiří Orten Prize Awarded

The 29th Annual Jiří Orten Prize Knows Its Winner – SÁRA VYBÍRALOVÁ Wins With her Short Story Collection *Desolation*.

The winner was selected by a jury consisting of the literary theoretician and editor Blanka Činátlová, chief editor of the Odeon publishing house Jindřich Jůzl, poet, journalist and translator Radek Malý, poetess, editor and critic Olga Stehlíková, writer and editor Miloš Urban. The nominees were: poetess Zuzana Lazarová for her collection *Železná košile* (Chainmail), Helena Černohorská for her lyrical story *O trudném konci Marie Večeřové* a korunního prince Rudolfa (The Sad Ending of Marie Večeřová and Crown Prince Rudolph) and Sára Vybíralová for her collection of short stories *Spoušť* (Desolation). The winning work was lauded by the jury for its "masterful and original narration, which transgresses the boundaries of contemporary Czech prose". "I think the stories in my book *Desolation* are connected above all by the theme of

solitary existence, which can be painful and exhilarating at the same time and which is difficult to give up. I enjoy empathising," the winning author said. JM

BOOKSELLERS' CHART OR FIRST-HAND INFORMATION

Once again Book World Prague bore witness to the annual ceremony announcing the most active bookshops that regularly supply book sales information essential for creating the bookselling chart.

The event is organised by the Association of Czech Booksellers and Publishers. **Knihkupectví Otava Jihlava** came first, followed by **Kosmas Kolín** in second and **Knihy Trávníček Praha** in third. **Knihkupectví Daniel Benešov** was lauded fourth, followed by **Knihkupectví Kosmas Plzeň** in fifth place.

As of June 1, the ACBP hopes to make the chart even more telling by introducing a new method of registration and collection of data. A bookseller will submit the 100 bestselling items in the past week, providing more accuracy to the statistic-sample-based chart. ik

NORDIC WRITERS UNDER ONE LITERARY UMBRELLA

The stand of this year's guest of honour – the Nordic countries – is impossible to miss. It eschews tradition. Perhaps Nordic literature itself is like that – unorthodox and impossible to overlook.

Even the opening of the Nordic exposition was a little unusual, as an alleged representative of Icelandic literature began complaining that his country's authors have been under-represented. It was not until the dialogue between the "self-invited guest" and the moderator started featuring titles of popular Nordic books and their authors that the bewildered audience began to understand. From that moment on it became obvious that there are more surprises in store at the stand of the guest of honour. Following this introductory sketch, the ceremony adopted a more traditional approach, as the event's host Lukáš Hejlik introduced representatives of the various countries that partake in the book fair under the joint trademark of "#ReadNordic", i.e. Sweden, Norway, Denmark, Finland and Iceland. "Individually the Nordic countries are small, but together we are great," the Danish minister of culture Bertel Haarder said in his speech. "We are used to mutual travel, to the mutual reading of books in original versions, we understand one another, we know one another. Even the authors migrate like this, which makes it only logical that we present our literature together." Finland's ambassador to the Czech Republic Helena Tuuri took up a similar topic. "Indeed, there are many things which we share and the shared status was a very good idea," she said

and concluded by acknowledging the interest Czech readers show in Finnish literature. Annika Jagander, ambassador of Sweden, home of the famous writer Astrid Lindgren, mused on the significance of female authors and protagonists. The Norwegian ambassador, Siri Ellen Sletner, continued by presenting the exposition's extensive programme, which includes debates, public readings, and programmes for both children and adults. "Several outstanding books will be read and discussed here. I believe there is much to look forward to. Please be our guests." The official addresses were followed by a presentation of students from the Prague ČVUT Department of Architecture who participated in the stand's attractive design. "We appreciate that we have been asked to take part in creating the exposition. It is important for our students to work on real projects," the department's dean Ladislav Lábus said. The stand, which uses large books as ornaments, is very nice indeed, emanating not just literature, but Nordic culture in general. At the conclusion of the opening ceremony some popular Nordic writers made their appearance, including Katja Ketu, Siri Petersen and others. When asked why it is good to read Nordic literature, they all emphasised strong stories, wild nature and humour. In other words – literature from Scandinavia is good and interesting. JM

Life After Life of Aron from the Hill

On Thursday afternoon, Danish Eskimologist **Kirsten Thisted** and translator **Zdeněk Lyčka** introduced the new Czech edition of a collection of Inuit stories *O Igmarasussukovi, který jedl své ženy* (Igmarasussuk Who Ate His Wives). Czech readers are treated to the mysterious world of Greenland's legends written down and illustrated by **Aron of Kangeq** or Aron from the Hill (1822–1869). The translation into a new linguistic environment has endowed the old legends with a new life, giving it something like a new lease of life after the life of Aron from the Hill, as Kirsten Thisted said. She herself translated the original texts from Greenlandic into Danish, where Zdeněk Lyčka took over with some basic grasp of Icelandic. The translator said that Greenlandic, currently spoken by some 40–50 thousand people, is a very complicated language. "It is a polysynthetic language, compared to which Hungarian or Finnish are a bed of roses. Just to give you an example, the longest Greenlandic word consists of some one hundred letters," he in-

formed members of the public. The book's illustrations, chronologically mapping the author's development from naive pictures without perspective to mature artwork, can be seen at an independent exhibition at the Czech Centre in Prague in Rytířská ulice, where it opened parallel to the Book World book fair. ik

